

Veckobrev v 10

Kalender

- 2019-03-13 FYRISHOV (gymnastik för barn som är födda 2013,2014).
Vi går från förskolan 08.45
- 2019-03-25 har vi APT och stänger förskolan 16.00.
- 9 och 10 maj är förskolan stängd på grund av studieresa.
- SKANSEN (Regnbågen) 2019-05-29

Utvecklingssamtal

Ni som inte redan haft ett samtal under läsåret 2018-2019 om era barns utveckling och lärande får gärna boka en tid med respektive pedagog. Björnarna – Anders, Sköldpaddorna – Anna-Karin och Delfinerna – Petra.

Vi uppmärksammar

Fettisdagen den 5 mars firades genom att barnen fick göra sina egna semlor som vi sedan åt till mellanmål.

Internationella kvinnodagen som inträffar 8 mars varje år och uppmärksammar ojämställdhet och kvinnors situation över hela världen.

Veckans utflykter

Björnarnas utflykt till Biotopia i torsdags blev otroligt lyckad. Vi var nästan ensamma på bygget och de hade gjort en rejäl uppfräschning av hela undervåningen! Vi fick se hur fyrisån såg ut med fiskar och allt, se på filmer från skogen, lyssna på djurläten, lära oss känna igen djurspår, fika, se på uppstoppade djur och fåglar, lära oss om återvinning osv. Vi har varit här på Biotopia många gånger, men sällan har det varit så här mycket nytt och vi uppmanar alla familjer som missat denna pärla att ta en tur hit vid tillfälle. Det är dessutom gratis vilket känns helt överkligt om man ser till vad vi betalar för nuförtiden!

TEMA: Jämställdhetspedagogik

Alla barn ska ges samma möjligheter i förskolan – oavsett kön.

“Förskolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar barnens utveckling, val och lärande. Hur förskolan organiserar utbildningen, hur barnen blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på barnen bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt.” (LPFÖ 18 s.7)

Jämställdhet kan tolkas på olika sätt beroende på vilka idéer vi har om vad kön är. Vi tänker ofta också väldigt olika om det i arbetslaget och har olika ingångar, vilket är både ett dilemma och en spännande utmaning.

Denna vecka har vi tagit pulsen på genusläget och analyserar vår verksamhet utifrån jämställdhet.

Hur bemöter vi barnen? Vilka konsekvenser har vårt bemötande? Ska vi bemöta alla barn lika? Eller är det tvärtom?

Det är snarare vi vuxna som ska förändras, inte barnen. För att bli mera jämställda pedagoger måste vi veta vad alla pojkar och alla flickor behöver. Genom att i nästa steg flytta fokus från barnets biologiska kön till vad olika barn kan tänkas behöva få erfarenheter av. I veckan har vi experimenterat och provat arbeta på olika sätt för att skapa en mer eller mindre objektiv bild på nuläget. Vad behöver vi pedagoger bli bättre på? Det är en fråga som vi ställer oss idag.

Nyinköpta böcker utifrån ett jämställdhetsperspektiv

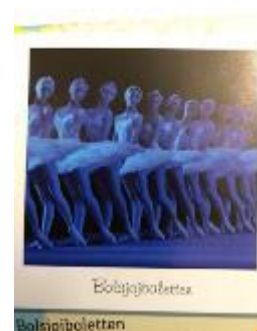
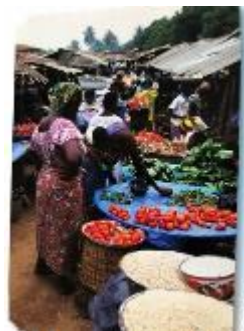

För oss handlar genusarbete om att tillföra, inte plocka bort. Det är därför vi inte tar bort leksaker eller böcker. Vi läser alla slags böcker för att få in fler perspektiv. Det är viktigt att pedagogerna presenterar böcker på ett medvetet sätt.

Innan vi läser måste vi gå igenom varje bok för att förstå vilken bild av världen boken presenterar och vilket pedagogiskt ingrepp som behövs.

Av fem nya böcker var bara två som är helt godkända utifrån jämställdhetsperspektiv, böcker som handlar om insekter och dinosaurier har inga bilder på människor. Böckerna som handlar om fordon och rymden innehåller enstaka bilder på människor och de bilderna visar *bara män* som arbetar med fordon och åker till rymden.

Den mest stereotypa boken är "Atlas" som berättar i bilder om olika länder. Det är 2,5 gånger flera bilder på män än kvinnor. Men det är ännu värre med innehållet i bilderna. Vad gör män på bilderna? De sportar, lyfter tynga saker, gör militärtjänster, rider, kör olika fordon, fäktas och brottas. Vad gör kvinnor på bilderna? De (även i Norden) broderar, syr, vävar, köper/säljer på marknaden, klär ut sig och dansar.

Det är vår utmaning att skapa pedagogiska samtal med barnen kring sådana böcker som visar världen ensidigt och begränsande.

Stjärnan

Hur arbetar vi med genus tillsammans med barnen i vardagen?

Inne på avdelningen har vi ett sandbord som barnen gärna arbetar med. Pedagogerna observerade barnen utifrån ett genusperspektiv för att både utvärdera pedagogernas arbete och hur vårt förhållningssätt påverkar barnen, men även om barnen tar sig an materialet olika. Efter noggrann utvärdering av dokumentation av filmen från våra aktiviteter kring sandbordet fann pedagogerna att barnen inte är "medvetna" eller gör skillnad vad gäller kön. Både när det kommer till hur de använder materialet eller hur de kommunicerar med varandra.

Det är pedagogernas medvetenhet och förhållningssätt som påverkar aktiviteterna och vad barnen erbjuds. Pedagogerna på förskolan har ett gemensamt genustänk och vi är medvetna om att vårt förhållningssätt och att vad vi säger påverkar barnen. Därför är det viktigt att vi är uppmärksamma på vad vi presenterar för barnen och hur vi gör det. Vi är neutrala och likvärdiga i vårt förhållningssätt så att barnen får vara sig själva och att deras personligheter och intressen får utvecklas fritt.

Vi erbjuder material och aktiviteter som är könsneutrala, som när vi utforskar vårt sandbord. Barnen öser och håller sanden med hjälp av olika redskap, de är nyfikna och kreativa med hur de kan använda redskapen i sanden. Barnen får också möjlighet att samtala och samarbeta med varandra. Det är deras intresse och nyfikenhet som styr arbetet, och ingen annan yttre påverkan.

REGNBÅGEN

Barns inflytande

Förskollärarna brukar se till att alla barn får lika mycket talutrymme, att de tränar på sådant de behöver bli bättre på, att tillbakadragna vågar tala och att livliga ibland måste vänta. I veckan har vi haft barnens vilja att påverka sin egen situation i fokus och har gjort en analys på denna förmåga utifrån ett genusperspektiv.

Barnråd

"I läroplanen som gäller idag (Lpfö 2016) står det att Arbetslaget ska verka för att varje barns uppfattningar och åsikter respekteras, ta till vara varje barns förmåga och vilja att ta ett allt större ansvar för sig själv och för samvaron i barngruppen och verka för att flickor och pojkar får lika stort inflytande över och utrymme i verksamheten"

I måndags bokade två pojkar från Regnbågen ett samtal med Irina för att förmedla sitt missnöje på organisationen. Under samtalet framgick det att de inte är nöjda med ljudnivån på förskolan och att små barn inte städar efter sig.

- *Irina: Vilka lösningar ser ni?*
- *Barn1: Vi kan gå undan när vi äter, till exempel till ateljén.*
- *Barn 2: Eller gå på kontoret och arbeta där ibland.*
- *Barn 1: Vi kan prata på samlingsen med andra barn att de inte skriker vid matbordet.*
- *Barn 1: Vi frågar ibland små barn om de behöver hjälp med städning. De svarar inte.*

- *Irina: Vill ni prata om det på samlingen? Så att alla vet att ni vill gärna hjälpa till vid städning?*
- *Barn 2: Ja.*
- *Barn 1. Du kan köpa lego till kontoret så att vi har lego här, helst med gubbar.*

Efter samtalet bjöd vi in två flickor på kontoret för att reda ut vad de tycker om organisationen och om det finns något de är missnöjda med.

- *Flicka 1: Vi vill ha en klätterställning som är inte så hög.*
- *Flicka 2: Vi vill ha flera saker i ateljén, till exempel, kottar och pinnar.*
- *Flicka 1: Små statyer och robot-häst*
- *Flicka 2: Flera paljetter och masker*
- *Irina: Då kan vi köpa allt som ni behöver tillsammans. Men finns det någonting på förskolan som ni är inte nöjda med? Som ni vill ändra på?*
- *Flicka 1: Prata oftare om det som vi drömde om*
- *Flicka 2: Hoppa i snö bara med trosor och skaffa flera blommor.*

Vi ska inte generalisera eller dra stora slutsatser av våra samtal. Men med genusglasögon på sig kan vi analysera skillnaden i svaren vi fick. Situationen på förskolan uppfattas på olika sätt. Flickorna är mer nöjda i stort och önskar skaffa mer varierande material. Pojkarna kom med kritik i organisatoriska frågor och föreslog lösningar. Hur kan vi använda resultatet av vår observation? Kanske kan vi skapa flera pedagogiska tillfällen för att alla barn får möjlighet att tänka kritiskt, analysera sin egen situation och komma med problemlösningar.

Musikundervisning

Vi observerade barngruppen utifrån jämställdhetsperspektiv under musiklektionen, barn som är födda 2015.

Även där visade pojkar större engagemang att påverka sin egen situation. Till exempel pekade de på instrument som de ville använda eller vägrade att ta instrument som de inte önskade. Flickorna var tacksamma för allt de fick och visade inget missnöje. När pedagogen ställde frågor svarade pojkarna oftast innan flickorna hann svara. Det kan betraktas som en slump, men det måste följas upp. Varje barn oavsett kön ska ha möjlighet att uttrycka sina önskemål och få talutrymme och det är vi pedagoger som ansvarar för att skapa förutsättningar för det.

Simskola på Fyrishov

På onsdagen åkte de äldsta barnen till Fyrishov och hade simskola. En stor utflykt som kräver mycket av barnen. Ni märkte säkert att era barn var lite trötta när de kom hem! Allt från att ta ansvar för sin egen rygsäck och sina kläder, till att bada och lära sig nya saker, till att orka ta sig hela vägen dit och tillbaka. Det är utmanande, spännande och roligt. Nästa tur till simskolan blir den 27e mars.

Det finns många moment på simhallen som utmanar barnens mod. Vad menar vi när vi säger att barnen är modiga? Är de modiga när de hoppar från kanten eller stoppar huvudet under vattenytan? Är de modiga när de gör lite som de vill och bryter mot de vuxnas regler? Och eftersom vi ville ta på genusglasögonen den här veckan; är barnen lika modiga oavsett kön? Barnen visade att det går att vara modig på många sätt. Hoppa från kanten, stå på huvudet i vattnet, leta reda på saker själv på salladsbuffén, busa med simlärarna, busa med oss pedagoger... och nej, i den här barngruppen verkade mod inte ha något med kön att göra. Både flickor och pojkar var ibland modiga, och ibland lite reserverade. Vi såg ingen skillnad.

Vad har barnen själva för uppfattning om sitt mod? Vi ställde följande frågor till några av regnbågens barn: Är du modig? Kan en bebis vara modig? Kan en flicka vara modig? Eller en pojke? Resultatet var som följer: Några kände sig modiga och några inte. Nästan alla var rörande överens om att bebisar inte kan vara modiga. Alla flickor svarade att både flickor och pojkar kan vara modiga. Hälften av pojkarna höll med. Andra hälften av pojkarna svarade bestämt att bara pojkar kan vara modiga.

Fast det var ett litet urval blev resultatet ändå ganska talande. Det är å ena sidan glädjande att se att tjejerna anser att de kan vara modiga. Vi strävar ju efter att hjälpa alla barn bygga sin tilltro till sin egen förmåga, oavsett kön. Men det är mindre roligt att en betydande del av pojkarna inte verkar ha samma tilltro till flickornas förmåga. Vi på förskolan ska arbeta aktivt för att förebygga diskriminering och kränkande behandling. Att barnen pratar negativt på det här viset om en grupp människor är oroande. Det verkar finnas anledning att spetsa öronen och lyssna lite extra framöver. Hur pratar flickorna och pojkarna om varandra? Är det här bara en tillfällighet, eller finns det en större tendens hos pojkarna att tala nedsättande om flickor och flickors egenskaper?

Sköldpaddorna

Vi har i vår grupp börjat arbeta, på förslag från barnen, med flygande maskiner. Under måndagens samling gjorde vi helikoptrar i papper. Alla barnen oavsett kön deltog och verkade tycka att det var roligt att tillverka dem. Vi pratade om vad en helikopter behövde för att kunna flyga. Det kom många förslag, vingar, propeller, luft och motorer. Vi hittade en beskrivning av en enkel helikopter, långt bak

i boken om Halvan när han flyger helikopter, som vi klippte till och vek. Sedan var det bara att testflyga och alla hade lyckats göra en helikopter som flög.

Under torsdagen fortsatte arbetet med flygande farkoster och olika modeller av det, luftballong, helikopter, och flygplan. Vi pratade också om var vi kan hitta flygplan som vi kan titta på i verkligheten. Arlanda sa barnen och vi beslöt att göra en utflykt dit för att titta på flygplan senare i vår.

Under fredagens samling läste vi om när Halvan flyger flygplan och flera av barnen berättade då att de minsann hade åkt flygplan. Av nio barn, fyra flickor och fem pojkar var det bara ett barn som berättade att de inte flugit med plan. De fick också berätta om vart de rest med flygplanet. De olika resmålen var Portugal, Egypten, Kroatien, Kreta, Turkiet, Uppsala och Bamseland. En av flickorna berättade att hon tyckte att det var jättekul när det planet guppade upp och ner (turbulens). I boken får vi lära oss många saker om stora flygplan tex att de väger 230 ton och att det kan transportera över 400 personer plus bagage. I boken läste vi också att det är två piloter som turas om att starta, styra och landa och prata i radion och hålla kursen. Vi avslutade samlingen med att tillsammans prata om det finns de som kan flyga i luften utan motorer, fjärlilar och fåglar svarade barnen. Barnen var överens om att alla de behövde vingar för att kunna flyga.

Om vi sätter på oss genusglasögon och tittar på vårt arbete ser jag att förslaget om flygmaskiner kom från en pojke men jag ser också att både pojkar och flickor visar sitt intresse under arbetet och svarar på frågor och kommer med idéer i samma utsträckning, naturligtvis beroende på hur gruppens konstellation ser ut den dagen. När alla barn är på plats består gruppen av 5 flickor och 7 pojkar.

Lpfö: Förskolans värdegrund och uppdrag: Grundläggande värden

"alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen."

Ateljén

Tisdagens grupparbete var utformat lite som ett experiment där vi delade in barngruppen i flickor och pojkar för att utföra varsitt grupparbete och titta på eventuella skillnader i arbetssätt. Förr i tiden var ju detta inte helt ovanligt, men med dagens pedagogik och läroplansmål är det mycket ovanligt.

Båda grupperna fick instruktioner att klistra ihop varsitt kollage. De fick ett stort vitt papper och tillgång till ett bord med färdiga pappersformer i olika färger, men uppmuntrades till att klippa egna former. De skulle tillsammans bestämma vilket motiv de skulle skapa och öva på att samarbeta.

Pojkarna satte sig genast ner och började diskutera och det tog inte lång stund innan en av dem tog på sig en tydlig ledarroll och delade ut uppgifter till de andra som snabbt utfördes. De arbetade koncentrerat, planerat och målmedvetet och diskuterade färger och detaljer under hela arbetets gång. Mörka färger var populärast. Ett barn råkade sväva ut lite och ett hus hamnade upp och ner, men det löste de genom att bestämma att det var en raket istället. Arbetet gick fort och helt plötsligt bestämdes det att allt var klart och detta beslut

accepterades av samtliga i gruppen.

Flickorna hade svårt att komma igång och det de kunde för allt i livet inte komma på ett gemensamt motiv. Efter en stund blev det en slags tyst överenskommelse och alla började arbeta individuellt på varsin sida av pappret och det kampades en del om utrymmet. Ljusa färger var populärast. När de väl kommit igång arbetade de länge. Nästan en halvtimme längre än pojkarna. De pratades om flera saker mellan himmel och jord och alla pysslade på med sina egna små projekt på pappret.

Meningen med detta lilla experiment var ju att se om det finns skillnader i arbetssätt mellan flickor och pojkar och se om vi kan lära oss något av det. Det går naturligtvis inte att dra några direkta slutsatser av det, men det kan väcka tankar och förhoppningsvis leda till någon förbättring. Skillnaderna denna dag var många, men hur arbetet flyter på kan påverkas av allt från barnens dagsform till gruppdynamiken i precis den stunden och så här såg det ut den här gången. Vår skyldighet som pedagoger är att ge alla barn lika möjligheter och förutsättningar under deras dagar här på förskolan och vi ska hela tiden ifrågasätta oss själva och kritiskt granska vårt arbetssätt. Hur påverkar vi barnen och hur kan vi utveckla vårt arbetssätt för att bryta normer? Förväntar vi oss olika saker av flickor och pojkar och i sådant fall varför?